

«Hemmeligstemplet» notat offentliggjort

MILJØKRIMINALITET: Bare noen få skulle få innsyn i arts mangfoldet og de rødlistede artene i utbyggingstraseen til kraftledningen fra Blåfalli i Kvinnherad til Gismarvik i Tysvær. En glipp hos en av partene gjør at sensitiv artsdata nå kan være spredd. Noregs vassdrags- og energidirektoratet (NVE) ville holde notatet hemmelig fordi de mener innsyn vil gjøre det lettere å gjennomføre straffbare handlinger.

SIDE 2-3

«Hemmeligstemplet» notat ble offentliggjort

Frykter miljøkriminalitet

Bare noen få skulle få innsyn i arts mangfoldet og de rødlistede artene i utbyggingstraseen til den viktige 420kV-kraftledningen fra Blåfalli til Gismarvik. En glipp hos en av partene, gjør at sensitive artsdata nå kan være spredd for alle vinder.

MAGNUS BERNING

TYSVÆR: Mens ordførere fra ti lokale kommuner støtter Statnett sine vurderinger og ønsker rask utbygging av en ny kraftledning i luftspenn fra Blåfalli i Kvinnherad til Gismarvik i Tysvær, har interesseorganisasjonen Forum for Sjø- og Jordkabel Teknologi (FSJT) fått fatt i et «hemmeligstemplet» notat, som aldri skulle havnet i offentligheten.

Behovet for mer kraft til industrisatsingen i Gismarvik er åpenbart. Stridens kjerne er spørsmålet om den viktige kraftledningen skal gå i luftspenn eller legges i sjø- og jord.

Statsnetts analyser viser at luftspenn er det mest samfunnsøkonomiske, forsynings-sikkerhets- og miljømessige forsvarlige valget.

En jord- og/eller sjøkabel vil ifølge foreløpige analyser koste mellom 5 og 12 ganger det en tilsvarende kraftledning i luftspenn koster per kilometer.

FSJT jobber, sammen med blant andre Vestland fylke, for at alternativet med kraftledning i sjø- og/eller jord skal utredes på lik linje med vedtaket fra Statnett.

- Ikke mulig å misforstå

Nå reagerer Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) kraftig på at den private organisasjonen FSJT, med utspring i Etne, har fått tilgang til et tilleggsnotat, som på grunn av sensitive artsdata er unntatt offentligheten.

I et brev sendt ut til de aktuelle høringspartene 24. oktober, skriver seniorrådgiver Solveig Willgohs i avdeling for energikonsesjon, seksjon for nettkonsesjon i NVE, at det etter deres oppfatning ikke skulle være mulig å misforstå at dokumentet inneholder sensitiv informasjon.

- Det er etter NVE sitt syn særdeles uheldig at tilleggsnotatet med sensitive artsdata har blitt gjort offentlig utenfor kretsen av offentlige myndigheter, som fikk notatet på høring. Vi må kunne stole på at dokumenter av denne typen kan bli delt med andre myndigheter, som har saklig behov for informasjonen, uten at innholdet blir spredd videre. Dette gjelder særlig der innsyn vil lette gjennomføringen av handlinger som kan skade deler av miljøene som er særlig utsatt, eller som er truet av utrydding, skriver Willgohs og opplyser samtidig at en offentlig versjon av notatet ligger tilgjengelig for andre parter på NVE sin nettside.

Vil unngå rasering

Forum for Sjø- og Jordkabel Teknologi er en partipolitisk uavhengig organisasjon med formål å få endret og forbedret lover, forskrifter og regelverk, herunder stortingsmeldinger med mer. Dette slik at installasjon av sjø- og jordkabler i 300kV og 420kV tranmisjonsnett i Norge, blir prioritert høyere enn installasjon av tradisjonelle høyspentlinjer, og at man for framtiden unngår rasering av norsk natur, fauna, dyre- og fugleliv. De skal også prioritere landskapsvern og kulturverdier i naturen.

” Jeg kan bekrefte at det var en av høringspartene som la det ut på nettet, etter det som sannsynligvis var en glipp.

JOHAN STRØMSVOLD
Leder i Forum for Sjø- og Jordkabel Teknologi (FSJT)

MIDT I STRIDENS KJERNE: Her, i Strypeheio i Etnefjella, vil Statnett bygge

en ny hovedkraftlinje med luftspenn. I begynnelsen av august tok motstanderne 50 personer, deriblant sentrale politikere, med seg på befarings.

FOTO: SIGMUND HANSEN

Leder Johan Strømsvold fra Etne framholder at FSJT ikke har bidratt til å spre det «hem-

meligstemplede» tilleggsnotatet, men i stedet har lagt ut den offentlige versjonen av notatet.

Av deres høringsinnspill til dette tilleggsnotatet, kommer det fram at FSJT har fått tilgang til en kopi.

- Det stemmer at vi fikk tilgang på notatet som skulle være unntatt offentligheten. Jeg kan bekrefte at det var en av høringspartene som la det ut på nettet, etter det som sannsynligvis var en glipp, sier Strømsvold.

- Overrasker oss

Etter å ha fått forklart hvorfor det er viktig at det usladdede tilleggsnotatet kun leses av

noen få instanser og ikke gjøres offentlig for menigmann, reagerer han likevel på at FSJT som høringsinstans heller ikke fikk tilsendt den offentlige versjonen.

- Det overrasker oss at vi ikke fikk dette tilleggsnotatet som høringsinstans.

- At bare noen få av partene skulle få tilgang. Vi fikk heller ikke varsel om at det fantes en offentlig versjon, sier han tydelig irritert.

I sitt siste høringsinnspill skriver også Strømsvold (på vegne av FSJT) at de er svært overrasket over at det kun er de lokale og regionale myndighetene, Miljødirektoratet og Riks-

antikvaren som er høringsinstans til tilleggsnotatet.

- Dette burde både grunneiere og allmennheten også fått gitt høringsinnspill på, skriver lederen i FSJT.

Høringsfristen var 21. oktober.

Den planlagte traseen går fra Blåfalli i Kvinnherad, gjennom Etne og Vindafjord og ender i en ny transformatorstasjon i Gismarvik i Tysvær.

Årsaken til «hemmelighold»

Seniorrådgiver Solveig Willgohs skriver i brevet til de aktuelle høringspartene at deler av tilleggsnotatet til konsekvens-

utredningen gjennomført i sammenheng med konsesjons-søknaden fra Statnett, blant annet inneholder sensitive artsdata, og derfor skal være unntatt offentligheten gjennom offentlighetslovens § 24 tredje ledd.

” Det kan gjøres unntak fra innsyn for opplysninger når unntak er påkrevd fordi innsyn ville lette gjennomføringen av straffbare handlinger.

SITERT FRA PARAGRAFEN

Denne paragrafen handler om unntak for opplysninger når det er nødvendig, fordi innsynet vil lette gjennomføringen av straffbare handlinger:

«Det kan gjøres unntak fra innsyn for opplysninger når unntak er påkrevd fordi innsyn ville lette gjennomføringen av straffbare handlinger. Det samme gjelder opplysninger der unntak er påkrevd fordi innsyn ville utsette enkeltpersoner for fare, eller lette gjennomføringen av handlinger, som kan skade deler av miljøer som er særlig utsatte, eller som er truet av utrydding.»

Strømsvold i FSFF reagerer på at det kun er i de endrede

traséene at det er brukt oppdatert informasjon.

- Vi viser til det formelle kravet for naturtyper, der kartlegging av naturtyper etter Natur i Norge fra 2022 er grunnleggende forskjellig fra håndbok 13 som var gjeldende i 2018. Derfor ber vi om at Strypefjell, Gaddafjellet og Kaldheimshovda må kartlegges etter Natur i Norge, sier Strømsvold.

Han viser til at det i rapporten fra 2018 for eksempel ikke ble nevnt at det finnes hubro i området. Heller ikke sårbare haukuglepar eller den sterkt utryddingstruede berganden er nevnt i rapporten.